

Lidé něžných a příliš rychle od-pouštějících a zapomínajících srdcí ať pamatují, že zdraví národa má své zákony a že po milosrdných ran-hojičích zůstávají hnisavé rány. Lidé srdcí ocelových ať myslí na ty lítost-nější a ať pamatují, že vrcholný účel národní odplaty jest, aby se ná-rodni jednota utužila a ne rozpoltila, a aby se nad hrůzným včerejškem sklenula pohoda dobrých zítřků.

Právní nejistota.

V 2. čís. I. roč. (1945, str. 46) »Čsl. průmyslu«, orgánu minister-stva průmyslu pro průmyslovou a řemeslnou výrobu uvádí sekční šéf Ing. Vlad. B r ů ž a v článku »Problé-my naší kovoprůmyslové výroby«, že nedostatky, které brání tomu, aby náš průmysl byl uveden do plného chodu možno roztržít do těchto čtyř skupin: nedostatek právní jistoty, potíže dopravní a nedostatek mate-riálu, potíže osobní, potíže měnové.

O právní nejistotě pak píše:

»Máme-li roztočit kola našeho průmyslu na plné otáčky a zapojit do pracovního procesu všechny kladné složky našeho státu, je třeba, abychom si uvědomili, že prvním předpokladem pro to je stav právní jistoty zvláště z těchto důvodů: 1. Každý nárok, opírající se o platný právní řád, musí být vykonatelný. 2. Výkon právních opatření musejí provádět výhradně orgány k tomu povolané, od nichž se dostane každému řád-nému občanu ochrany. 3. Je nutno znemož-nit, aby týž sbor, organizace nebo instituce, byl současně žalobcem i soudcem. 4. Musí se upravit instancní postup zaručující rych-lé a objektivní posouzení případu, a to úřa-dem nezúčastněným a neinteresaným.

Podstatná část zmatků dnešní doby pochází právě z právní nejistoty. Netřeba ob-širně dovozovat, že plodná spolupráce mezi několika činiteli významem rovnocennými a tvořícími jemný organismus podniku jest

vyloučena všude tam, kde jedna nebo více složek správy podniku nejsou pro svoji funkci dostatečně vyspělé. Mezi veřejnou správou a ekonomickým organismem není podstatného rozdílu, pokud jde o otázku vedení. Má-li ten neb onen splnit svůj úkol, musí být řízen jednotnou vůlí. Jestliže se však v podnicích uplatňuje několik proti-čůdných vůlí, jsou-li dokonce činěna často i protichůdná opatření a musí-li vedení pod-niku podstatnou část své energie věnovat usměrnění těchto různých vůlí, jsou vážné obavy před nezdařem podnikání, zejména jsou-li z různých důvodů, mnohdy osobních, z podniků vyřazovány zapracované složky, zvláště ve vyšších službách. Mezi nejřed-nější požadavky dosažení právní jistoty je třeba uvést ten, aby činnost závodních rad i kompetence správců podniků byla posta-vena na zákonný podklad, který by přesně vymezoval kompetenční rozsahy těchto pro rozvoj našeho průmyslu tak důležitých složek.«

Zkratka »dr.«.

»Tvorba« v čísle 6 (str. 95) letoš-ního ročníku řeší zmatek se značkou »dr.« tímto upozorněním:

»Pravidla po nás chtějí, abychom psali buď Dr (s velkým D a bez tečky), nebo ve větné souvislosti dr., tentokrát s malým d a s tečkou, což by na začátku sou-vislé věty dalo třetí možnost: Dr. (s vel-kým D a s tečkou).

Z toho je ovšem v praxi veliký zmatek. Prof. Trávníček nám tuto obtížnou libovolnost zjednodušuje a dnes už se tím řídí většina našeho tisku:

1. Slovo doktor není jméno vlastní, pí-šeme je tedy s malým d; velké D píšeme jen na začátku věty a ve spojených PhDr., MUDr., JUDr. atd.

2. Za zkratkou dr. píšeme vždy tečku, neboť je to zkratka (označuje také tvary doktorem, doktorce a p.).

3. Zkratku dr. neskloňujeme, je vždy bez pádových koncovek: na př.: dr. Svo-boda, od dr. Svobody, dr. Svobodovi atd. (Chybě by bylo dra Svobody, neboť podle toho by muselo být i drky Svobodové.)

Pamatujeme si tedy: Dr. Svoboda přišel. Panu dr. Svobodovi přišel dopis. — Je to správné, jasné a pravidelné.«

Z právní praxe.

Nárok rozloučené manželky na zadostiučinění podle § 1266 o. z. o.

Nejvyšší soud, pokud jde o nárok rozloučené manželky na poskytování

zadostiučinění podle § 1266 o. z. roz-hodoval v poslední době ve dvou ná-lezech, které uveřejněny byly vesměs ve Vážného sbírce rozhodnutí a to

pod č. 15559 a 17942. Nyní rozhodl nejvyšší soud o této otázce znovu a zaujal v neuveřejněném dosud rozhodnutí ze dne 31. 8. 1944, č. j. Rv I 115/44 v podstatě odchylný názor. Slo o řešení této skutkové situace:

Byla provedena rozluka manželství z viny manžela a manželka, ježto manžel přestal jí platiti po pravoplatné rozluce měsíční alimenty, přisouzené jí rozsudkem v alimentálním sporu, zažalovala svého manžela o placení zadostiučinění podle § 1266 a domáhala se, aby manžel byl uznán povinným platiti jí z tohoto důvodu částku 400 K měsíčně. K odůvodnění svého nároku uváděla jednak, že rozluka provedena z viny jejího manžela, že její vlastní příjem jest velmi nepravidelný a jest snížen čas od času její nemocí a neduhem, jehož vznik, resp. zhoršení přičítá rozháraným poměrům v manželství. Uváděla, že jest neschopna těžké práce. Rozloučený manžel proti žalobě své bývalé manželky namítal, že nevznikla jí rozlukou žádná škoda, poněvadž již za trvání manželství na domácnost v podstatě ničím nepřispíval, takže domácnost byla vydržována za trvání manželství převážně z příjmů manželky. Tvrdil tudíž žalovaný, že žalobkyni rozloučením manželství žádná škoda nevznikla, naopak, že provedením rozluky jenom získala tím, že odpadl jí výdaj s vedením domácnosti. Soud I. inst. v y h o v ě l částečně žalobě a odsoudil žalovaného k placení měsíčního příspěvku v částce 200.— K měsíčně a co do zbytku žalobu zamítl. V důvodech uvedl pak v podstatě toto:

»Nárok žalobkyně na plné zadostiučinění dle § 1266 o. z. o. jest odůvodněn již nesporným přednesem stran, podle kterého vinu na rozluce nese výhradně žalovaný. Že rozluka byla vyslovena podle § 17 manž. novely usnesením a nikoliv rozsudkem, jest nerozhodné. Bylo proto se soudy zabývati jen rozsahem tohoto nároku.

Plné zadostiučinění podle § 1266 o. z. o. má nahraditi rozloučené bez vlastní viny manželce škodu, vzniklou tím, že manželství

již netrvá. Při tom třeba míti na zřeteli, že rozlukou manželství zanikají nejen práva manželčina (jako nárok na slušnou výživu), nýbrž i její povinnosti (pomáhati manželce v domácnosti a ve výdělku). Proto odškodné za ušlé výživné podle § 1266 o. z. o. lze přiznati nevinné manželce jen pokud si nemůže zaň opatřiti náhradu vlastní výdělečnou činností. V tomto případě žalobkyně měla již v manželství a má i nyní svůj vlastní výdělek a vzniká proto otázka, zda a do jaké míry byla za těchto okolností zánikem manželství poškozena.

Ze spisů CV 152/42 tohoto soudu bylo zjištěno, že žalovaný byl po opuštění žalobkyně uznán povinným platiti jí výživné dle § 81 o. z. o., jež se zřetelem k jeho čistému příjmu 1297.— K měsíčně bylo určeno částkou 200.— K měsíčně.

Bylo zjištěno dále, že žalobkyně trpí různými nemocemi, zejména žaludku a zraku a mimo to zlomila si svého času nohu. Ostatně i žalovaný doznal, že žalobkyně prodělala v r. 1928 a 1929 dvě oční operace, že má zeslabený zrak a že při některých pracích používá brýlí, stejně jako i to, že v r. 1935 utrpěla zlomení nohy.

Potrzením úřadu z 18. VI. 1943 bylo zjištěno, že čistý výdělek žalobkyně kolísal v době od 1. VIII. 1942 do 31. V. 1943 v mezích od 571,90 do 859,20 K a v dubnu 1943 klesl dokonce na 234,70 K. Průměrný její výdělek v této době činil 700.— K měsíčně.

Výnosem účt. poštovního ředitelství v Praze ze dne 18. VI. 1943 bylo zjištěno konečně, že čistý služební plat žalovaného činí 1.339,40 K.

Na základě takto zjištěných skutkových okolností dospěl soud k závěru, že pravoplatným prohlášením rozluky manželství ztratila žalobkyně přiznaný jí soudem proti žalovanému nárok na výživné ve výši 300 K měsíčně, že toto výživné bylo pro ni nutným doplňkem k jejímu vlastnímu výdělku, který v důsledku jejího chatrného zdraví činil průměrně jen 700 K měsíčně, a sám o sobě nestačil k úhradě všech jejích životních potřeb a že tuto ztrátu nemůže nahraditi vlastní výdělečnou činností, poněvadž ani na své dosavadní zaměstnání se svým zdravím plně nestačí. Proto soud vzav v úvahu příjem a potřeby obou stran, uznal žalobní nárok do výše 200 K měsíčně za odůvodněný, v této míře žalobě částečně vyhověl, a pokud bylo žádáno více, žalobu zamítl.

Odvocací soud k odvolání žalovaného z m ě n i l rozsudek I. inst. tak, že žalobu i co do přisouzené částky 200.— K měsíčně zamítl. V důvodech, které se opírají o shora cit. judikáty nejvyššího soudu, uvedl toto:

»Odvolací soud zopakoval důkaz spisy okresního soudu civilního pro Prahu Západ č. j. C V 152/42 a z nich, zejména z výsledku žalobkyně jako strany z protokolu ze dne 4. VIII. 1942 na č. l. 21 zjišťuje, že žalobkyně vydržovala domácnost sama ze svého výdělků, že žalovaný přispíval měsíčně částkou 100—120 K a mimo to platil radiu a některé drobnosti.

Toto samotné zjištění stačí k rozhodnutí tohoto sporu.

V daném případě domáhá se žalobkyně náhrady podle § 1266 obč. zák. Zákon přiznává v § 1266 obč. zák. rozloučené bezvinné manželce nárok na náhradu škody, když ji skutečně utrpěla tím, že následkem rozluky ušla jí výživa a že, pokud nemá, pokud se týče nemůže si za ni opatřit jiné dostatečné náhrady. Náзор ten nemůže být po právní stránce ztotožňován s manželčím nárokem a poskytování jí výživného podle § 91 obč. zák., třebaže může být podle okolností případu s ním obsahově totožným. Podmínky tohoto nároku na odškodnění jsou také jiné, nežli podmínky nároku na výživné. Vždyť rozloučená manželka rozlukou škodu vždy utrpět ani nemusí. Její škoda nemusí také spočívat v hodnotě ušlého výživného, když podle okolností může rozlukou nabýt třeba zase i výhod, zbavujíc se povinnosti přispívat manželů ve smyslu § 92 obč. zák. svou práci v domácnosti a tomu pod. Při stanovení náhrady manželů podle § 1266 obč. zák. jest přihlížeti také i k tomu, co nevánná manželka jest případně nyní s to samostatnou práci si vydělati a jest jí proto náhradu za skutečnou úslou jí výživu stanoviti jen v té výši, pokud se jí nedostává výživu z vlastního výdělků. Nepřichází proto v úvahu zejména ani hledisko § 91 obč. zák., že manžel jest povinen k výživě manželky bez ohledu na její vlastní výdělečné zdroje. V souzeném případě namítal žalovaný, že žalovaná rozlukou manželství žádnou škodu neutrpěla. Uplatňoval, že rozlukou nepřišla o výživné, ježto za manželství na její výživu vůbec ničím nepřispíval, že žalobkyně za manželství stejně jako před ním i po něm vždy se sama vyžívala z vlastních prostředků a příjmů.

Jak svrchu uvedeno, soud odvolací opakovaně důkaz spisy C V 152/42 skutečně zjistil, že žalovaný na domácnost dával měsíčně než 100—120 K. To jasné ani nestačilo na jeho stravování, takže tu nemůže být vůbec řeči o tom, že přispíval na výživu žalující, ba naopak, žalující doplácela zřejmě ze svého výdělků na výživu žalované.

Toto břemeno jí rozlukou odpadlo, ne-utrpěla tedy žalobkyně rozlukou škody a není proto v důsledku rozluky na tom hospodářsky hůře.

Mylně proto posoudil první soud věc po stránce právní, pokud žalobě vyhověl.

Při tom jest nerozhodno, že snad v budoucnosti stane se práce neschopnou, neboť to už nebude způsobeno rozlukou a nemůže se proto o ten fakt opírat náhrada škody.

Také nemohl soud vzít zřetel na to, že sice před povolením rozluky — ale po zrušení skutečného manželského společenství byly žalující přisouzeny alimenty, neboť — jak již svrchu řečeno, předpoklady pro odškodné podle § 1266 o. z. jsou jiné, než pro alimenty podle § 91 o. z.

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně o b n o v i l rozsudek soudu I. inst. a v důvodech pak uvedl toto:

»Nejvyšší soud vyložil v rozh. č. 15558 a 17942 Sb. n. s., že plným zadostiucněním ve smyslu § 1266 obč. zák. třeba rozuměti náhradu skutečně utrpěné škody a přiměřené odškodné za to, co nevánné rozloučené manželce ušlo vinou manželovou tím, že pozbyla nároků a práv podle §§ 91, 92 obč. zák. Účelem tohoto plného zadostiucnění jest, aby nevánná manželka byla po rozluce hospodářsky postavena tak, jakoby k rozluce nebylo došlo a manželství dosud trvalo. Nárok podle § 1266 obč. zák. nemůže být po právní stránce ztotožňován s manželčím nárokem na poskytování výživného podle § 91 obč. zák., třebaže může být podle okolností případu s ním obsahově shodný. Podmínky tohoto nároku a odškodnění jsou také jiné, nežli podmínky nároku na výživné. Vždyť rozloučená manželka rozlukou škodu vždy utrpět ani nemusí. Její škoda nemusí také spočívat v hodnotě ušlého výživného, když podle okolností může rozlukou třeba nabýt zase i výhod, zbavujíc se povinnosti přispívat manželů ve smyslu § 92 obč. zák. svou práci. Při stanovení náhrady podle § 1266 obč. zák. jest přihlížeti také i k tomu, co nevánná manželka jest případně nyní s to samostatnou práci si vydělati a jest jí proto náhradu za skutečně úslou jí výživu stanoviti v té výši, pokud se jí nedostává výživu z vlastního výdělků. Nepřichází tu proto v úvahu zejména ani hledisko § 91 obč. zák., že manžel jest povinen k výživě manželky bez ohledu na její vlastní výdělečné zdroje.

Odvolací soud vycházejíc z těchto zásad zamítl žalobu manželky o výživné proto, že zjistil, že žalovaný po dobu trvání manželství přispíval žalobkyni na vedení domácnosti toliko penězem 100 až 120 K měsíčně, ktrčážto částka ani nestačila na jeho stravování a žalobkyně proto na domácnost do- sazovala z vlastního výdělků, takže, když jí toto břemeno rozlukou odpadlo, je na tom po rozluce lépe, než tomu bylo za manželství.

Má proto odvolací soud zato, že žalobkyně rozlukou neutrpěla žádné škody.

Tento výklad o použití ust. § 1266 obč. zák. však nelze vzhledem k okolnostem prodávané věci schváliti, nebo nelze manželka, z jehož viny bylo manželství rozloučeno, ještě odměňovati za to, že za manželství neplnil řádně své povinnosti podle § 91 obč. zák. k výživě manželky, resp. udržování společné domácnosti tím, že by ani po rozluce nebyl povinen rozloučené manželce náhradu za ušlé výživné, resp. za odpadnuvší zaopatření v manželské domácnosti ve výši, v jaké by jí příslušelo, kdyby byl své manželské vyživovací povinnosti řádně plnil. Jak již bylo shora zdůrazněno, stojí nejvyšší soud na zásadním stanovisku, že účelem plného zadostiučinění ve smyslu § 1266 obč. zák. jest, aby nevinná manželka byla po rozluce hospodářsky postavena tak, jako by k rozluce nebylo došlo. Při srovnávání stavu po rozluce se stavem za trvání manželství dlužno vzíti při protiprávním porušení povinnosti, o něž jde v souzené věci, za základ takový stav vzájemných práv i povinností manželů a jejich skutečné plnění, jaké při řádném a odpovědném chování obou manželů mělo podle zákona nastati. Pokud tedy v době spolužití manželů tu byly některé nedostatky, nemohou býti při posuzování plného zadostiučinění podle § 1266 obč. zák. připočteny k tíži toho z manželů, který je nezávinil.

Okolnost, že žalovaný neplnil řádně své povinnosti, uložené mu ust. § 91 obč. zák. nemůže býti k tíži žalobkyně a dlužno proto při posuzování věci s hlediska § 1266 obč. zák. vycházeti z toho, že žalovaný měl přispívati žalobkyni na domácnost částkou daleko vyšší nežli 100 až 120 K měsíčně, i když žalobkyně byla výdělečně činnou, měl-li, jak bylo zjištěno soudem první stolice na základě správ č. 1. 11 a podle spisů C V 152/42 o sporu mezi stranami o výživné, měsíční příjem 1300 K.

Jak jest viděti z odůvodnění nejvyššího soudu, tento, třebaže v úvodě svých vývodů prohlašuje, že setrvává na svých rozh. č. 15558 a 17942, v podstatě zaujímá odchylné stanovisko při právním posouzení nároku rozloučené manželky na zadostiučinění podle § 1266 o. z. o. Skutková situace v rozh. 15558 a 17942 jest po praktické stránce vzato shodná se skutkovou situací, která byla řešena cit. rozsudkem nejvyššího soudu. Svoje nejnovější rozhodnutí odůvodňuje nejvyšší soud tím, že nelze manželka, z jehož viny bylo manželství

rozloučeno, ještě odměňovati za to, že za manželství neplnil řádně své povinnosti podle § 91 o. z. o. tím, že by ani po rozluce nebyl povinen rozloučené manželce náhradou za ušlé výživné, resp. za odpadnuvší zaopatření manželské domácnosti. V odůvodnění uvádí dále nejvyšší soud v cit. rozh., že při srovnávání stavu po rozluce se stavem za trvání manželství dlužno vzíti za základ takový stav, jaký by při řádném a odpovědném chování obou manželů měl podle zákona nastati. Dlužno však poukázati při této příležitosti na to, že skutková situace po této stránce v obou cit. rozhodnutích jest úplně stejná. I tam manželství bylo rozloučeno z výhradné viny manželka, neboť jinak nebylo by možno hovořiti vůbec o nějakém nároku na poskytování zadostiučinění podle § 1266. I tam manželé za trvání manželského společenství neplnili své povinnosti tak a v takovém rozsahu, jak by jim to ukládalo ustanovení § 91 o. z. o. Vždyť dokonce v rozh. 15558 manžel nepřispíval na vedení domácnosti ani korunou a manželka sama ze svých vlastních příjmů vedla celou domácnost zakládala a platila. Stejně se tomu má i v rozh. 17942, kde žalovaný manžel v době manželství ničím nepřispíval na společnou domácnost. I tu tudíž vycházelo se při rozhodování o nároku manželky na poskytnutí zadostiučinění ze stavu, který by rozhodně při řádném a odpovědném chování obou manželů neměl existovati, tudíž ze stavu, který odporoval ust. § 91. Kdyby totiž při zjišťování škody, kterou manželka provedením rozluky manželství utrpěla, mělo se vycházeti ze stavu, jaký měl býti a ne jaký skutečně byl, stal by se bezpředmětným výklad theorie i praxe, podle něhož nelze nárok podle § 1266 ztotožňovati s nárokem podle § 91 o. z. o., neboť pak by se stal nárok podle § 1266 totožným právně i obsahově s nárokem podle § 91 o. z. o.

Jan Trefanec.

Prisouzení útrat správního řízení ve sporu.

Osoba A prodala svoji nemovitost nezletilci B-ovi a jeho příbuznému C-ovi kupní smlouvou ze dne 2. a 3. X. 1940, schválenou vrchnopatrovnícky ohlášeného nezletilce B-a a po té příslušným okresním úřadem s hlediška vlád. nař. č. 218/1938 a 80/1940 Sb. Když B a C nedoplatili, podala na ně A žalobu o doplacení zbytku kupní ceny. Ve sporu namítali žalovaní B a C mimo jiné, že kupní cena odporovala cenovým předpisům a že proto příslušný okresní úřad neměl smlouvu schváliti, a vyvolali touto svojí námitkou přezkoumání celého schvalovacího řízení, které svého času provedl příslušný okresní úřad, zemským úřadem v Praze, který dal přiměřenost svého času schválené kupní ceny přezkoumati znalcem. V tomto správním řízení byla prokázána bezpodstatnost této námitky žalovaných B a C a ti se potom zavázali rukou společnou a nerozdílnou smírem zaplatiti žalobci A-ovi nedoplatek kupní ceny a útraty sporu. Zástupce A-ův pojal do seznamu útrat i položky za různá podání a intervence u správních úřadů i vrchnoporučenského soudu, související právě s řízením vyvolaným shora uvedenou námitkou žalovaných B-a a C-a. Krajský soud civilní v Praze pod č. j. Ck XIII 10/41 při úpravě útrat přisoudil žalobci A-ovi i položky za podání a intervence u správních úřadů a vrchnoporučenského soudu. Žalovaní B a C domáhali se rekurse toho, aby tyto položky, jichž výši ovšem nenapadali, zásadně přiznány nebyly. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 13. II. 1942, č. j. R VII 19/42 jejich rekursu nevyhověl a tímto odůvodněním:

Tvořili tyto náklady podle znění a výkladu smíru (§ 914 obč. zák.) i podle předpisu § 41 c. ř. s. součástí nákladů sporu, náleží, když žalovaní si ve smíru nic nevyhradili, jak náklady vzniklé sty-

kem zástupce žalobkyně s vrchnoporučenským soudem, tak náklady jejíž přiměřenost se nebere rekurse vzniklé v řízení správním, neboť oboje byly vynaloženy k hájení práva žalobkyně účelně. Vzněsla-li žalovaná strana zejména námitky zvýšení cen nad přípustnou cenovou úroveň, je důvodno a spravedливо, aby nesla náklady, jimiž žalobkyně v příslušném správním řízení se domohla během sporu výroku o bezpodstatnosti těchto námitek.

»K nákladům sporu, které se zavázali rekurenti smírem nahraditi, pak nic nemohlo brániti tomu, aby prvý soud nepřiznal za ně odměnu, v odpor (§ 1152 obč. zák.)«

Kamil Pacholík.

Dubiosnost pohledávek v pozůstatlosti lze prokázati také znalcem.

Každá pohledávka zůstavitelova jest »jmením« a musí býti proto v pozůstatlosti uvedena jako aktivum. Dědické poplatky se však podle § 17 cís. nař. č. 278/1915 ř. z. nevyměří z těch pohledávek, jejichž dubiositu prokáže poplatník do 2 let po dni, kdy nastala poplatková povinnost (zpravidla od smrti zůstavitele), resp. kdy nabyl vědomosti o nově nalezeném jmění — pohledávce. Podle judikatury musí v této 2leté lhůtě (která může býti prodloužena), poplatník o tuto úlevu zažádati a to ještě před právní mocí plateb, rozkazu, žádost musí býti podána u Zemského finančního ředitelství a pozůstatlost ještě nesmí býti odevzdána (viz Heller-Lappert-Čakrt sv. I, str. 446).

Průkaz není vázán přísnými formálními předpisy §§ 21 a násl. prov. nař. č. 397/1915 ř. z. Stačí průkaz podle daných poměrů a slušnosti požadovatelný (Budw. 6415).

Podle nálezů N. s. s. z 8. XI. 1943

č. 1662/41-3, F-10.637, postačí, jestliže poplatník předloží k průkazu nedobytnosti pohledávky i pouhé dobrozdání — znalecký posudek — účetních znalců. Nevyžaduje se tedy, aby bylo bezpodmínečně prokázáno, že pohledávka byla skutečně vymáhána a že kroky nevedly k cíli.

Z odůvodnění tohoto nálezu N. s. s. citujeme:

»Z nař. rozhodnutí plyne, že žal. úřad stojí na stanovisku, že posudek znalců účetnictví, že pozůstalostní pohledávka byla ke dni zůstavitelova úmrtí nedobytná, netvoří průkaz nedobytnosti pohledávky ve smyslu § 17 cí. nař. ř. z. č. 278/1915, jestliže nebylo zároveň prokázáno, že byly podniknuty zákroky k dobytí této pohledávky a že tyto zákroky neměly výsledku. Názor, že zmíněný znalecký posudek sám o sobě nepostačuje k průkazu nedobytnosti pohledávky ku dni úmrtí zůstavitele, odůvodnil žal. úřad tím, že jde o pouhý úsudek znalců.

Leč tomuto stanovisku žal. úřadu stížnost právem odporuje, tvrdíc, že znalecký posudek, i když je pouhým úsudkem, nepostrádá povahy důkazu. Vždyť právní řád zásadně uznává znalecké dobrozdání za důkazní prostředek o skutečnostech, na jejichž existenci lze pouze usuzovati na podkladě odborných znalostí. Není pochyby o tom, že na nedobytnost pohledávky lze i bez odborných znalostí usuzovati z toho, že kroky podniknuté k jejímu vydobytí neměly výsledku. Není-li však průkaz o bezvýslednosti kroků podniknutých k vydobytí pohledávky po ruce, nezbyvá než prokázati nedobytnost pohledávky jiným způsobem a to podle okolností případu třeba též znaleckým dobrozdáním znalců účetnictví, kterých ustanovení § 17 cit. cí. nař. jako průkazní prostředek nevyklučuje.

Jest tudíž názor žal. úřadu, že posudek znalců účetnictví o nedobytnosti pozůstalostní pohledávky ke dni zůstavitelova úmrtí nemůže býti sám o sobě postačujícím průkazem ve smyslu cit. § 17, v odporu se zákonem.

Stavovské hlídky.

Hlídka advokátů.

Řídí Dr. Stanislav Hendrych, gen. taj. Adv. komory v Praze II., Mikulandská ul. č. 18.

Pavel Körbel:

ČESKOSLOVENSKÁ ADVOKACIE V EMIGRACI.

Následky mnichovského diktátu a události 15. března 1939 se dotkly advokátského stavu dříve a ve značnější míře než snad kteréhokoli jiného. To mělo za následek, že se již za doby t. zv. druhé republiky a v prvních měsících po nacistické okupaci a vzniku t. zv. protektorátu vystěhoval z území Československé republiky určitý počet příslušníků našeho stavu, aby hledali útočiště a záchranu ve svobodném světě. V těchto řádcích chci se, pokud to moje znalost poměrů dovoluje, pokusiti o to, podati čtenáři stručný referát, jak se příslušníci stavu v emigraci uplatnili, jakým způsobem a v jakém rozsahu přispěli aktivně k osvobození republiky, jak pracovali odborně nebo ve válečném úsilí nebo v úseku sociálním, a jak se připravovali na činnost v osvobozené a obnovené vlasti. Zdůrazňuji ovšem, že pomůcky, které mám toho času k dispozici, jsou kusé a neúplné a že tudíž spoléhám z největší části na svou paměť.

Je jasné, že advokacie je jedno z povolání, které se nejméně hodí pro emigraci. Znalost předpisů československého právního řádu, praxe v řízení před československými správními, berními a jinými úřady a soudy, zkuše-